

Hva passer for meg?

Om fag og fagvalg for skoleåret 2018/19

STRINDA VIDEREGÅENDE SKOLE

Program for idrettsfag

Program for studiespesialisering

Innhold

GENERELLE OPPLYSNINGER.....	3
PROGRAM FOR STUDIESPESIALISERING.....	4
VALG AV PROGRAMOMRÅDE OG FAG.....	4
FELLESFAG.....	5
PROGRAMFAG.....	6
PROGRAM FOR IDRETTSFAG.....	7
FELLESFAG OG PROGRAMFAG I TREÅRIG LØP.....	7
PRAKTISK GJENNOMFØRING AV VALGENE.....	9
BESKRIVELSE AV FAGENE.....	9
REALFAG.....	9
BIOLOGI.....	9
GEOFAG.....	10
KJEMI.....	10
MATEMATIKK.....	11
TEKNOLOGI OG FORSKNINGSLÆRE.....	12
SPRÅK, SAMFUNNSFAG, ØKONOMI.....	12
ENGELSK.....	12
ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING.....	13
MARKEDSFØRING OG LEDELSE.....	14
MEDIE- OG INFORMASJONSKUNNSKAP.....	14
PSYKOLOGI.....	15
POLITIKK, INDIVID OG SAMFUNN.....	15
RETTSLÆRE.....	16
IDRETTSFAG.....	16
BREDDEIDRETT.....	16
TOPPIDRETT.....	16
MUSIKAL.....	17
STFK NETTSKOLE.....	17
EKSEMPLER PÅ VALG AV FAG.....	18
TILLEGGSPØENG.....	18
SPESIELLE OPPTAKSKRAV.....	19

GENERELLE OPPLYSNINGER

Denne teksten gjelder for elever på første og andre årstrinn i program for idrettsfag og program for studiespesialisering skoleåret 2018/19.

Med en **time** menes i denne teksten en skoletime på 45 minutter.

Fellesfag er fag som elevene må ta.

Programfag er fag som i noen grad kan velges fritt, men det stilles bestemte krav til mengde og kombinasjon. Beslektede fag er samlet i **fagområder** (se s.6). Oversikt over fagtilbudet finner dere side 6. Det kan bli endringer i tilbudet. Beslutningen om dette blir tatt vinteren 2018 og avhenger av oppslutningen om de forskjellige fagene.

Fullført og bestått utdanning gir **generell studiekompetanse**, dvs. mulighet til å starte studier ved universiteter og høyskoler. Noen studiesteder har **spesielle opptakskrav**, Fullstendig oversikt finnes på www.samordnaopptak.no. Det er viktig å sjekke inntakskravene hvis du tenker på spesielle studier.

Detaljert informasjon om struktur i videregående skole og regler for valg av fag finnes i utdanningsdirektoratets Rundskriv Udir-01-2016.

Læreplaner med detaljerte opplysninger om de enkelte fag finnes på <http://www.udir.no/Lareplaner/>

Andre nyttige adresser:

www.vilbli.no

www.utdanning.no

www.samordnaopptak.no

PROGRAM FOR STUDIESPESIALISERING

VALG AV PROGRAMOMRÅDE OG FAG

Alle Vg1-elevne må velge ett av følgende programområder for Vg2 og Vg3:

- realfag
- språk, samfunnsfag og økonomi

Matematikk

Alle må ha matematikk på Vg2. Du kan velge mellom 2P (3 t), S1 (5t) og R1 (5t). 2P regnes som fellesfag, S1 og R1 som programfag. Hvis du har 1P i Vg1 kan du velge 2P eller S1 i Vg2. Har du 1T kan du velge blant alle. Hvis du velger S1 eller R1 erstatter det fellesfaget 2P.

Programfag

På Vg2 må du velge tre programfag i tillegg til matematikk. Minst to av fagene må være fra samme programområde. Det tredje velges fritt.

På Vg3 velger du tre programfag. Minst to av fagene må være en videreføring av fag fra Vg2, se krav til fordypning.

Krav til fordypning

Du må ha (minst) 4 programfag fra valgt programområde, hvert fag må være på minst 5 timer (tils. minst 4 fag, se s.6). Se eksempler s.18. Du må velge fordypning i minst 2 fag.

Vi anbefaler alle å ta minst tre fag fra valgt programområde i Vg2, selv om kravet formelt er to, for dette gir best valgfrihet ved overgangen fra Vg2 til Vg3.

Elever i Vg1 velger fag for Vg2 og Vg3 samtidig, men valgene for Vg3 kan justeres i løpet av Vg2 så langt det er mulig.

Alle velger altså til sammen syv fag fordelt på Vg2 og Vg3. For elever som valgte toppidrett som fag i Vg1 kan det gå inn som ett av de syv fagene. Elever som ikke hadde ekstra fremmedspråk i ungdomsskolen må ta tysk i Vg3. Dette regnes som ett av de syv fagene. Musikal godkjennes som ett av fagene hvis de tas i både Vg2 og Vg3.

FELLESFAG

FAG	Vg1	Vg2	Vg3
Norsk	4	4	6
Engelsk	5	0	0
Samfunnsfag	3	0	0
Matematikk	5	3-5*	0
Naturfag	5	0	0
Religion	0	0	3
Geografi	2	0	0
Historie	0	2	4
Fremmedspråk	4	4	0 (5)**
Kroppsøving	2	2	2
Sum fellesfag	30	15 *	15 (20)**
Timer til programfag	0	15 (17) *	15 (10)**
TOTALSUM	30	30-32 *	30

* Se «Matematikk» side 4.

** Fremmedspråk er obligatorisk i Vg3 hvis du ikke hadde 2.fremmedspråk i ungdomsskolen. Dette erstatter da ett av de valgfrie programfagene.

PROGRAMFAG

De fleste fagene på Vg3 bygger på tilsvarende fag på Vg2. Noen «Vg2-fag» kan også velges av Vg3-elever. Hvilke vil komme fra av blokkskjemaet. Opplysninger om fagene finnes fra side 9 og utover.

Fagområde	Programfag				Program-områder
	Vg2		Vg3		
Matematikk R1,R2: realfagsmatematikk S1,S2: samfunnsfagsmatematikk Matematikk X	R1	5t	R2	5t	Realfag
	S1	5t	S2	5t	
	MaX	3t			
Fysikk	FY1	5t	FY2	5t	
Biologi	BI1	5t	BI2	5t	
Kjemi	KJ1	5t	KJ2	5t	
Geofag	GF1/GF2*		5t		
Teknologi og forskningslære	TOF1	5t			

Engelsk ENI: internasjonal engelsk ENS: samfunnsfaglig engelsk	ENI	5t	ENS	5t	Språk, samfunnsfag og økonomi
	EB1	5t	EB2	5t	
Entreprenørskap og bedriftsutvikling	ML1	5t	ML2	5t	
Markedsføring og ledelse	MI1	5t	MI2	5t	
Medie- og informasjonskunnskap	PS1	5t	PS2	5t	
Psykologi	SO		5t		
	GES		5t		
Politikk, individ og samfunn SO: sosiologi og sosialantropologi GES: samfunnsgeografi PM: Politikk og menneskerettigheter			PM	5t	
	Rettslære	RL1	5t	RL2	5t

* GF1 og GF2 tilbys annen hvert år, og kan velges av både Vg2 og Vg3-elever. (tilsvarende kan bli aktuelt for rettslære og entreprenørskap).

I tillegg kan du velge Breddeidrett eller Toppidrett fra Program for idrettsfag, og du kan delta i skolens musikal.

Musikal som programfag gjøres ved å velge ett av følgende fag:

FAG	Vg2/Vg3	Program/programområde
Scenografi og kostyme	2SC/3SC 5t	Studiespes. med formgivningsfag
Teaterensemble	2TE/3TE 5t	Musikk, dans, drama
Musikk	2MU/3MU 5t	Musikk, dans, drama

For at faget skal telle som ett av programfagene, må det velges både i Vg2 og Vg3. Nærmere opplysninger på side 17.

PROGRAM FOR IDRETTSFAG

De fleste elever gjennomfører idrettsfag på tre år, dvs. i det som kalles "treårig løp". Vi har også et fireårig løp for toppidrettsutøvere, hvor inntak gjøres etter innstilling fra skolen i samarbeid med idretten, kalt «spisset toppidrett». Elever med RBK-kontrakt kan også velge å bruke 4 år etter denne modellen, se neste side. Sluttkompetansen for de to løpene er den samme. Vg1 er likt for begge. Bestemmelse om ev. 4-årig løp tas normalt i løpet av Vg1.

FELLESFAG OG PROGRAMFAG I TREÅRIG LØP

FAG	Vg1	Vg2	Vg3	
Norsk	4	4	6	Fellesfag
Engelsk	5	0	0	
Samfunnsfag	0	3	0	
Geografi	0	2	0	
Matematikk	5	3-5*	0	
Naturfag	5	0	0	
Religion og etikk	0	0	3	
Språk I/språk II**	4	4	0-5**	
Historie	0	2	4	
Aktivitetslære	5	5	5	Felles programfag
Treningslære	2	3	5	
Idrett og samfunn	0	2	3	
Treningsledelse	0	2	4	
Toppidrett	5	5	0-5**	Valgfrie programfag
Breddeidrett				
Andre programfag***				
Timetall i uken	35	35-37	35	

* Se «Matematikk» side 4, gjelder også idrettselever.

** Fremmedspråk obligatorisk i Vg3 hvis du ikke hadde 2.fremmedspråk i ungdomsskolen. Dette erstatter da «Valgfritt programfag».

***Programfag fra andre utdanningsprogram: se fagvalgskjema.

FELLESFAG OG PROGRAMFAG I FIREÅRIG LØP, «SPISSET TOPPIDRETT» og RBK

FAG	1. ÅR	2. ÅR	3. ÅR	4. ÅR
Norsk	4	4	6	0
Religion og etikk	0	0	3	0
Engelsk	5	0	0	0
Språk I/språk II**	4	4	0-5**	0
Matematikk*	5	3-5*	0	0
Naturfag	5	0	0	0
Historie	0	0	0	6
Geografi	0	2	0	0
Samfunnsfag	0	0	0	3
Treningslære	2	3	5	0
Aktivitetslære	5	5	5	0
Idrett og samfunn	0	0	0	5
Treningsledelse	0	0	2	4
Toppidrett	5	5	0	5
Andre programfag	0	***		
Timetall i uken	35	26 (28)	21 (26)	23 (30)

* Se «Matematikk» side 4, gjelder også idrettselever.

** Fremmedspråk obligatorisk i Vg3 hvis du ikke hadde 2.fremmedspråk i ungdomsskolen.

*** Vi legger til rette for at elevene kan ta matematikkfagene R1 og R2 i henholdsvis 2. og 3. år og fysikk 1 i 4. år. Dette tilfredsstillende spesielle opptakskrav som kreves ved noen teknologiske studier.

PRAKTISK GJENNOMFØRING AV VALGENE

I januar får alle klasser orientering om de ulike programfagene og om regler for fagvalg, og de får utdelt fagvalgskjema. Skjemaet finnes også på skolens hjemmeside.

Frist for innlevering av utfylt skjema er **fredag 9.februar**. Skjemaet leveres i ekspedisjonen. Ved fravær kan valgene sendes på e-post til marit.aaram@stfk.no.

BESKRIVELSE AV FAGENE

REALFAG

BIOLOGI

Biologi er læren om livet. Ingen annen vitenskap har hatt en slik utvikling de siste 50-60 årene. I mediene dukker det stadig opp saker som er lettere å forstå for den som har biologisk kunnskap: DNA-analyser (kriminalsaker), hukommelseceller i hjernen (nobelpris til Moser&Moser fra Trondheim), klima (polisen smelter, isbjørn utryddes), design av nye organismer (genmodifisering, klippe/lime gener) osv.

Biologi handler om alt som skjer inni cellene og samspillet i økosystemene på jorda. Å velge biologi som fag gjør deg i stand til å delta i samfunnsdebatten.

Programfaget gir grunnlag for videre studier i biologi, men samtidig legges stor vekt på de allmenndannende sidene ved faget. Faget er preget av vekselvirkning mellom teori, praktisk arbeid i laboratoriet og feltarbeid.

Biologi 1 (BI1)

Kurset bygger på naturfag fra Vg1. Viktige emner er cellebiologi, dyr og planters oppbygning og funksjon, biologisk tilpasning og mangfold.

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

Biologi 2 (BI2)

Kurset kan tas av alle, også de som ikke har tatt BI1. Viktige emner er reaksjoner som skjer inni cellene, genetikk (arv), bioteknologi, økologi og evolusjon.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

FYSIKK

Fysikken skal bidra til forståelse av både natur, teknologi og fenomener i dagliglivet. I programfaget fysikk brukes matematikk til å lage beskrivelser av virkeligheten og det legges stor vekt på å knytte teori og beregninger til observasjoner og praktisk laboratoriearbeid, men samtidig skal opplæringen legge vekt på de allmenndannende sidene ved faget.

Hovedemnene er krefter og bevegelse, bølger, elektriske og magnetiske felt, atomfysikk, astrofysikk, kvanteteori, relativitetsteori, beskrivelse av naturen med matematikk, "den unge forskeren" og fysiske prinsipper som ligger til grunn for komponenter i moderne teknologi. FY2 er stort sett en videreutvikling av FY1 på alle områder, men FY2 er mer matematisk preget.

Fysikk 1 (FY1)

FY1 bygger på naturfag fra Vg1. Det er en fordel at elever som tar FY1, samtidig tar matematikk R1.

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen

Fysikk 2 (FY2)

FY2 bygger på FY1. Det er en stor fordel at man samtidig tar matematikk R2.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

GEOFAG

Geofag passer for alle som er interessert i klima, geologi, landformer, naturkatastrofer og ekstremvær. Videre ser vi på hvordan naturressursene har betydning for levekår og hvordan naturkatastrofene påvirker samfunnet. Vi tilbyr normalt Geofag 1 og Geofag 2 annethvert år, men dersom interessen er stor, kan vi muligens tilby begge fagene.

Geofag 1 (GF1)

I faget jobbes det mye med geologi, vær og klima, vannets kretsløp, naturkatastrofer og landformer dannes av isbreer. I GF1 inngår ett eller flere prosjektarbeid, der elevene gjør dypdykk i ulike tema og utforsker disse.

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

Geofag 2 (GF2)

Geofag 2 kan velges av alle, også de som ikke har GF1. Viktige emner er vær og værvarsling, olje og gassvirksomhet, ferskvannsressurser, energikilder, og det legges stor vekt på klima og klimaendringer. Praktisk arbeid, som observasjoner og presentasjoner, er vektlagt i faget.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

KJEMI

Kjemikere utforsker, bestemmer og beskriver hvordan stoffer oppbygd på mikronivå, og forklarer på dette grunnlaget stoffenes egenskaper og reaksjoner. Kjemikere er viktige bidragsyttere i utviklingen av bioteknologi, nanoteknologi, medisin, farmasi, miljøfag, nye materialer og energikilder. Faget passer for de som er interessert kjemi og naturvitenskap, og samtidig for de som ønsker kunnskaper som er nødvendige for å delta i samfunnsdebatten.

I kjemi er det en stadig vekselvirkning mellom teori og praksis. Planlegging og gjennomføring av forsøk, med vurdering og presentasjon av resultater, er viktig.

Kjemi 1 (KJ1)

Kurset bygger på naturfag fra Vg1. Viktige emner er kjemisk språk og reaksjons-ligninger, syrer og baser, vannkjemi og organisk kjemi.

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

Kjemi 2 (KJ2)

Kurset bygger på KJ1. Viktige områder er forskningslære, kjemisk analyse, mer organisk kjemi, redoksreaksjoner og materiallære.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

MATEMATIKK

Opp gjennom tidene har matematikk og samfunnsutviklingen påvirket hverandre, bl.a. innen områder som jordbruk, handel og transport. I våre dager er det umulig å tenke seg en utvikling innen vitenskap og teknikk uten bruk av matematikk. Matematikken spiller også en stor rolle i dagliglivet. Matematiske modeller gjør for eksempel at vi kan varsle været mer nøyaktig enn tidligere, at vi kan beregne korrekte forsikringspremier og at vi kan beregne antall skoleplasser som blir nødvendig om 30 år. Derfor vil det alltid være bruk for personer med gode matematikk-kunnskaper.

Legg merke til at matematikk for samfunnsfag, S1 og S2, er programfag i programområdet for realfag, ikke i området for språk, samfunnsfag og økonomi.

Se også avsnittet "Regler for valg av matematikk på Vg2" på side 4.

2P er et fellesfag og ikke et programfag, men dette får ingen betydning for valgene.

2P

Kurset bygger på 1P, men kan også tas av elever med 1T.

Nye emner er potenser, standardform og eksponentiell vekst; planlegging, gjennomføring og presentasjon av problemstillinger innen statistikk og utforsking av matematiske modeller. Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen

R1

Kurset bygger på 1T og er beregnet primært på realfagselever og andre som tenker på videre studier i realfag eller f.eks økonomi. I R1 arbeider elevene videre med algebra, funksjonslære, geometri og sannsynlighetsregning. Nytt emne er vektorregning. Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

R2

Kurset bygger på R1 og er obligatorisk for opptak ved studier i bl.a. teknologiske fag. Det arbeides videre med algebra, vektorregning og funksjoner. Nye emner er rekker, følger og differensialligninger. Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

S1

Kurset bygger på 1P, men kan også tas av elever med 1T. Kurset er beregnet på elever som vil bruke matematikk til å støtte opp under samfunnsfagene. I S1 arbeides det videre med sannsynlighetsregning og funksjoner. Nye emner er algebra og lineær optimering. Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

S2

S2 bygger på S1 og er beregnet på elever som vil bruke matematikk til å støtte opp under samfunnsfagene. Det arbeides videre med emnene fra S1. Et nytt emne er statistikk.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

S1 og S2 til sammen kan for enkelte studier gi samme kompetanse som R1 (se «spesielle opptakskrav»).

Matematikk X (MaX)

Matematikk X er et ekstra matematikkurs med 3 timer per uke for elever som tar R1, eller det kan velges som ett av de obligatoriske programfagene. Faget har tre tema, tallteori, komplekse tall og statistikk. I tallteori lærer vi om de hele tallene og ender opp med hvordan vi kan sende avlyttingssikre meldinger. Komplekse tall er en utviding av tallmengden slik at alle andregradslikninger er løsbare, også likningen $x^2 = -1$. Statistikk bygger på sannsynlighetsregning. Der finner vi blant annet ut hvor sikre meningsmålinger er. Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen.

TEKNOLOGI OG FORSKNINGSLÆRE

TOF1 er et praktisk realfag, hvor vi jobber prosjektbasert med tekniske og vitenskapelige oppgaver.

Prosjektene går ut på å bygge ulike innretninger. Det kan være droner, måleutstyr, roboter eller andre innretninger. Gjennom byggeprosjektene må elevene tilegne seg kunnskap om hvordan planlegge og bygge en konstruksjon. De lærer å lage og å bruke tredimensjonale tegninger, og å velge hvilke materialer som er egnet for de de skal lage (3D-printing og materialkunnskap). Hele prosessen gjennom prosjektene skal planlegges og dokumenteres, og til sist publiseres eller presenteres. Minst ett av prosjektene er knyttet til miljø, hvor elevene skal planlegge, gjennomføre, analysere og dokumentere systematiske målinger om støy, luftforurensning, inneklima og vannkvalitet, og drøfte virkninger på helse og miljø. Elektronikk spiller en sentral rolle i det moderne samfunn, minst ett av prosjektene vil inneholde elektronikk som elevene selv lager eller tilpasser.

Faget passer for elever som er interessert i prosessen rundt teknologiske og naturvitenskapelige prosjekter.

Elevene kan trekkes ut til muntlig - praktisk eksamen.

SPRÅK, SAMFUNNSFAG, ØKONOMI

ENGELSK

Engelsk brukes over hele verden. Økende internasjonalisering gjør at stadig flere må kunne engelsk for å klare seg i jobb, studier og på reiser. Engelsk er framfor alt blitt et hovedspråk for fag og kunnskapsformidling på akademisk og vitenskapelig nivå, i data- og mediesammenheng, i internasjonal handel og politikk, i sport og idrett, i ulike kultursammenhenger og på svært mange andre felt. Uansett hvilken utdanning du velger er det stor sjanse for at du før eller senere møter engelsk som fagspråk.

Internasjonal engelsk (ENI)

ENI bygger på engelsk fra Vg1. I dagens internasjonale samfunn er det viktig å videreutvikle engelskferdighetene. Derfor passer dette faget både for deg som allerede er dyktig i faget, og for deg som synes du trenger å styrke ferdighetene dine med tanke på videre studier og

arbeidsmuligheter senere i livet. I dette faget får du blant annet lære om internasjonale utdanningstilbud og om medias rolle i samfunnet. Vi lærer også om flerkulturelle samfunn, globale utfordringer og hvordan kulturforskjeller kan påvirke kommunikasjon. Arbeid med ulike tekster og film står sentralt i faget.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig og/eller muntlig eksamen.

Samfunnsfaglig engelsk (ENS)

Faget bygger på og er en videreutvikling av EN1 fra VG2 og kan velges på VG3. Det passer for den som er interessert i samfunnsfag og politikk. Faget legger opp til at du skal øke din kunnskap om britisk og amerikansk politikk, sosiale og økonomiske forhold i andre engelsktalende land og historiske hendelser i den britiske og amerikanske verden. Dersom du ser for deg et studium eller en karriere hvor det engelske språk eller god kjennskap til den engelskspråklige verden kan bli en nødvendighet, så er dette faget for deg. Som EN1 legger dette faget også opp til arbeid med ulike tekster og film.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig og/eller muntlig eksamen.

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING

Entreprenørskap og innovasjon er viktig for verdiskaping og velferd. I faget lærer du om hvordan en virksomhet etableres, drives og utvikles.

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 (EB1)

Faget består av temaene entreprenørskap, etablering og drift. Entreprenørskap handler om begrepet entreprenørskap i en sosial, kulturell og økonomisk sammenheng. Du lærer hvilken rolle entreprenørskap spiller for idéutvikling og verdiskaping. Etablering handler om å identifisere forretningsmuligheter og gjøre noe med disse. Du vil lære om forretningsplan, selskapsformer, kapitalbehov og stiftelse av en bedrift. Drift handler om å planlegge og å drive en virksomhet. Viktige områder er ledelse, produktutvikling, markedsføring, salg, økonomi og personalpolitikk.

Elevene kan trekkes ut til muntlig - praktisk eksamen.

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 (EB2)

Faget består av temaene bedriftsutvikling, innovasjon og internasjonalisering. Bedriftsutvikling handler om hvordan en virksomhet kan utvikles. Du lærer om videreutvikling av forretningsidéer, behovet for endring i selskapsformer og ulike strategier for ledelse, organisering, økonomi, personalpolitikk og markedsføring. Etikk og miljø inngår i bedriftsutvikling. Innovasjon er temaet om hvordan virksomheter kan øke konkurranseevne og verdiskaping gjennom innovasjon knyttet til produkt og produksjonsprosesser, ledelse, bedriftskultur og forretningsmodeller. Internasjonalisering dreier seg om hvordan norske virksomheter kan være aktører i internasjonale markeder. Sentrale temaer er internasjonale økonomiske organisasjoner, markeder og sosiale, etiske og miljømessige problemstillinger knyttet til internasjonal produksjon og handel.

Elevene kan trekkes ut til muntlig - praktisk eksamen

Fagene kan tas uavhengig av hverandre

MARKEDSFØRING OG LEDELSE

Markedsføring handler om markedsplanlegging og ulike teknikker får å nå ulike markeder. Gjennom markedsplanlegging arbeides med hovedfokus på fem ulike konkurransemidler som tar utgangspunkt i virksomhetens ståsted i dag, og hvordan man må arbeide for å sikre seg fremtidige markedsandeler. Når du lærer om de fem konkurransemidlene handler det om produkt, prissetting, plassering, påvirkning og personale.

Ledelse handler om å forstå oppbygningen av organisasjoner, og hvordan en bør oppføre seg som leder i forhold til de mennesker man leder, for å få det beste ut av folk.

Det legges opp til arbeid med reelle bedrifter fra ulike bransjer, og du får mulighet selv å velge bedrifter du ønsker å arbeide med.

Markedsføring og ledelse 1 (ML1)

Kurset er en innføring i grunnleggende begreper, tenkemåter og teknikker. Du lærer å forstå mennesket som forbruker, og hvordan bedrifter tenker og handler når de skal legge opp sin markedsplanlegging. Du lærer å tenke effektiv markedsplanlegging, som du kan bruke i ulike sammenhenger senere.

Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen.

Markedsføring og ledelse 2 (ML2)

ML2 bygger på ML1. Kurset går videre i bruk og vurdering av systematisk markedsplanlegging med større selvstendige arbeider. Du lærer å vurdere virkningen ulike markedsføringstiltak har på en organisasjon og på samfunnet. Etske vurderinger er en sentral del av dette.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

MEDIE- OG INFORMASJONSKUNNSKAP

Makt og påvirkningsmuligheter er nært knyttet til massemediene nasjonalt og internasjonalt. I faget studerer vi blant annet dette forholdet mellom medier og samfunn. I faget skal også den enkelte få trening i å uttrykke sine egne meninger og delta aktivt i demokratiske prosesser. Det er viktig å ta imot, håndtere, integrere og evaluere informasjon som basis for egne uttrykksformer i tekst-, lyd- og bildemedium. Det legges derfor vekt på medieproduksjon og journalistisk metode.

Medie- og informasjonskunnskap 1 (MI1)

Det arbeides med uttrykksformer og medium, individ og samfunn og om medieutvikling i Norge

Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen.

Medie- og informasjonskunnskap 2 (MI2)

MI2 bygger på MI1. Vi arbeider videre med de samme emnene, men MI2 har et mer internasjonalt fokus

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

PSYKOLOGI

Psykologi handler om deg som menneske, hvem du er og hvordan du utvikles og påvirkes i samspill med dine omgivelser. Faget gir en innføring i ulike psykologiske emner. Psykologi 1 og 2 kan tas uavhengig av hverandre.

Psykologi 1.

Faget gir en innføring i psykologiens historie og utvikling. Utviklingspsykologi er et sentralt emne i psykologi 1, med fokus på arv og miljø og at du er blitt den du er. Læringspsykologi er et emne, som tar for seg ulike læringsstrategier. Det gis også en kort innføring i psykologiens biologiske grunnlag, der en ser på hvordan hormoner og nerveimpulser påvirker følelser og adferd. I læreplan målet «Mennesket og helse», er det livskvalitet og psykisk helse som står på dagsorden.

Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen.

Psykologi 2

Læreplan i psykologi 2 har fire hovedområder. «Psykologi i dag» ser på hvordan bruke faget i samfunnet. «Sosialpsykologi» omhandler mennesket som del av et sosialt fellesskap.

«Kommunikasjon» handler om ulike kommunikasjonsmåter og samhandling.

«Helsepsykologi» omhandler ulike psykiske vansker, og hvordan disse kan forebygges og behandles. Psykologi 2 kan tas uavhengig av psykologi 1

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

POLITIKK, INDIVID OG SAMFUNN

Møtet mellom samfunnets krav og individets ønsker utløser ofte spørsmål om hvordan et samfunn skal organiseres. Politikk, individ og samfunn skal gi kunnskap om slike spørsmål, samtidig som det skal trene opp evnen til å forstå og tenke over samspillet mellom individ og samfunn. Fagene kan tas uavhengig av hverandre.

Sosiologi og sosialantropologi (SO)

Emner som tas opp er sosialisering, kulturforståelse, produksjon og arbeid, fordeling av goder og samfunnsvitenskaplige tenkemåter.

Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen

Samfunnsgeografi (GES)

Samfunnsgeografi er faget for deg som er interessert i det som skjer i samfunnet, både lokalt og globalt, og i hvordan steder og land utvikler seg. Faget fokuserer mye på aktuelle hendelser, og en god del av undervisningen skjer i form av utflukter og besøk på ulike bedrifter og institusjoner. Tema som inngår i faget: ulikheter i verden, befolkning, flytting, globalisering, næringsliv og forholdet mellom mennesker og miljø.

Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen.

Politikk og menneskerettigheter (PM)

Faget tar for seg politiske prosesser og institusjoner så vel nasjonalt som internasjonalt.

Demokrati og medborgerskap, politiske systemer og aktører, internasjonale

samarbeidsforhold og konflikter, menneskerettighetenes verdigrunnlag og

menneskerettighetene i politisk praksis. Det arbeides ut fra dagsaktuelle problemstillinger.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

RETTSLÆRE

Kjennskap til lover og regler gir innsikt og forståelse av hvordan vårt demokratiske samfunn fungerer. Målet er at eleven skal utvikle evner til å tolke og bruke ulike rettsregler. Eleven øves i å se en sak fra flere sider, bygge opp en argumentasjon, utøve rettslig skjønn, og vise refleksjon og kritisk tenkning i hvordan et rettsspørsmål skal avgjøres. Eleven får mye trening i å løse praktiske rettsoppgaver.

Rettslære 1

Sentrale emner er metodelære, familierett, arverett, arbeidsrett og likestilling, strafferett og rettergangsordningen.

Eleven kan trekkes ut til muntlig eksamen.

Rettslære 2

Kurset kan tas av alle, også de som ikke har Rettslære 1. Sentrale emner er metodelære, kjøpsrett og forbrukerrett, avtalerett, erstatningsrett, forvaltningsrett og menneskerettigheter.

Rettslære 2 kan tas uavhengig av rettslære 1.

Eleven kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

IDRETTSFAG

BREDDEIDRETT

Dette er et tilbud til elever som ønsker allsidig aktivitet der de kan tilegne seg kunnskap om og ferdigheter i flere forskjellige idretter og aktiviteter. Faget har tre hovedelementer: idrettsaktiviteter, basistrening og fysisk aktivitet og helse. Aktiviteter kan være ulike typer ballspill, stuping, kampsport, kajakk og klatring, - disse varierer noe fra år til år.

Breddeidrett 1 (BID1)

Kurset kan tas av alle.

Breddeidrett 2 (BID2)

Kurset bygger på BID1.

Breddeidrett 3 (BID3)

Kurset bygger på BID2.

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen (gjelder både BID1, BID2 og BID3)

TOPPIDRETT

Opplæringen i programfaget toppidrett skal bidra til at Norge får bevisste idrettsutøvere som kan oppnå gode resultater både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det kreves at elevene er aktive utøvere av konkurranseidrett i en klubb med en trener eller kontaktperson

som lærerne kan samarbeide med. Kursene inneholder kompetansemålene treningsplanlegging, basistrening og ferdighetsutvikling.

Vi tilbyr grupper i håndball, fotball, ishockey, kjelkehockey, friidrett og ei gruppe Toppidrett/andre idretter bestående av elever som driver ulike andre individuelle idretter. I gruppa Toppidrett/andre idretter legger vi til rette bare for elever på Idrettsfag som allerede er på et høyt idrettslig nivå. I to av fagets fem timer er det basistrening på skolen, og i tre-timers økta er det egentrening på eller utenfor skolen etter avtale med gruppas faglærer.

Toppidrett 1 (TID1)

Kurset kan tas av alle elever som tilfredsstiller kravene.

Toppidrett 2 (TID2)

Kurset bygger på TID1.

Toppidrett 3 (TID3)

Kurset bygger på TID2.

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen (gjelder både TID1, TID2 og TID3)

MUSIKAL

Hvert år setter Strinda vgs opp en musikal. Elevene må velge ett av de tre fagene som er nevnt samtidig for Vg2 og Vg3. Etter Vg3 teller faget som et vanlig 5-timersfag. Elever som velger faget for bare ett år kan delta på lik linje med andre, men faget teller ikke og de får ikke avsluttende karakter.

Scenografi og kostyme (2SC, 3SC) er faget for de som ønsker å arbeide med den tekniske delen av musikalen. Elever som søker faget får ansvar for å lage kostymer, kjøre lys og lyd, og å konstruere musikalens scenografi. Elevene spesialiserer seg innenfor ett av disse områdene i løpet av 1. termin i Vg2.

Elevene kan trekkes ut til praktisk eksamen etter endt andreår.

Teaterensemble (2TE, 3TE) er faget for de som ønsker å prøve seg som skuespillere i musikalen. Elevene må igjennom en tredelt audition bestående av sang, dans og skuespill før de blir tatt inn.

Elevene kan trekkes ut til praktisk-muntlig eksamen etter endt andreår.

Musikk (2MU, 3MU) er faget for de som ønsker å være musikere. Elever som søker faget må beherske et instrument tilfredstillende. Musikken blir spesialarrangert til hver musikal, så alle typer instrumenter er interessante.

Elevene kan trekkes ut til praktisk-muntlig eksamen etter endt andreår.

STFK NETTSKOLE

se info på www.stfk.no , Tjenester/Opplæring/Skoler

For skoleåret 2017/18 tilbys nettskole i fagene Fysikk 2, Spansk III, Tysk III, Fransk III og Informasjonsteknologi 2.

EKSEMPLER PÅ VALG AV FAG

Fag i *kursiv* er fagkombinasjoner som oppfyller krav til fordypning.

Ett av musikalfagene kan velges i tillegg på Vg2 i alle eksemplene og kan, såfremt kravene til fordypning oppfylles, erstatte et fag på Vg3.

Realfag:

Eksempel 1				
Vg2	<i>R1</i>	<i>FY1</i>	KJ1	MaX
Vg3	<i>R2</i>	<i>FY2</i>	BI2	

Eksempel 2			
<i>S1</i>	BI1	<i>GF1</i>	ENI
<i>S2</i>	SO	<i>GF2</i>	

Språk, samfunnsfag og økonomi:

Eksempel 3				
Vg2	<i>MI1</i>	SO	<i>ENI</i>	2P
Vg3	<i>MI2</i>	TY I+II	<i>ENS</i>	

Eksempel 4			
<i>ML1</i>	<i>SO</i>	S1	MI1
<i>ML2</i>	<i>GES</i>	S2	

Idrettsfag, treårig løp:

Eksempel 5		
Vg2	TID2	2P
Vg3	TID3	

Eksempel 6	
S1	BID1
S2	

Eksempel 7	
R1	FY1
TY I+II	

Idrettsfag, fireårig løp:

	Eksempel 8		Eksempel 9	
2. år	TID2	2P	TID2	R1
3. år				R2
4. år	TID3		TID3	FY1

TILLEGGSPØENG

Noen fag gir tilleggspoeng ved opptak til høyskoler og universitet:

Realfagspoeng

Fysikk 2 og R2 gir 1 poeng, andre 5-timers realfag gir 0,5 poeng

Maks 4 realfagspoeng totalt.

Språkpoeng

Engelsk regnes i denne sammenheng ikke som fremmedspråk: Språkpoengene er:

1 poeng for fremmedspråk III. Tysk III, Fransk III, Spansk III tilbys gjennom STFK nettskole.

Språkpoengene er innenfor den samme rammen på 4 poeng som gjelder for realfagspoeng, slik at ingen kan få mer enn 4 poeng til sammen for realfag og fremmedspråk.

SPESIELLE OPPTAKSKRAV

fra www.samordnaopptak.no :

Opptakskrav og poeng
Spesielle opptakskrav
Om spesielle opptakskrav
Liste over kravkoder
Kravet til grunnskolelærere og 5-årig lektorutdanning
Spesielle opptakskrav i tidligere reformer
Andre krav

Spesielle opptakskrav

Noen studier har spesielle opptakskrav i tillegg til kravet om generell studiekompetanse. Disse kravene kan for eksempel være at du må ha tatt noen spesielle realfag i videregående skole, at du må ha arbeidserfaring i det faget du skal studere, eller at du må bestå en opptaksprøve.

En del studier har spesielle opptakskrav fordi det er viktig at du som skal studere har spesielt gode kunnskaper på enkelte områder. For å studere medisin er det for eksempel viktig at du har gode kunnskaper i matematikk, fysikk og kjemi før du begynner å studere.

Hvor finner du kravene?

I [studieoversikten](#) er alle studier merket med en kravkode under "Opptakskrav", for eksempel HING eller MEROD. Hvis du vet hvilket studium du skal søke på, så finner du kravet i oversikten.

I [oversikten over kravkodene](#) finner du alle spesielle opptakskrav som finnes. Husk alltid å sjekke hva som er kravet til de studiene du skal søke på.

Hvis du trenger mer informasjon om opptakskravene eller om hvordan du dokumenterer at du dekker kravene, kan du kontakte [universitetet eller høgskolen](#) du skal søke til.

Der det er krav om at du har spesielle realfag, står det kun hva fagene heter i Kunnskapsløftet. Disse kravene dekkes også med [tilsvarende realfag fra før Kunnskapsløftet](#). Hvis du har høyere utdanning eller utenlandsk utdanning som tilsvarer kravene, kan vi vurdere om det dekker kravet når vi behandler søknaden din.

Endringer i opptakskrav

Fra og med opptaket til studieåret 2018/2019 endrer flere studier opptakskrav.

[Se oversikt over endringer i opptakskrav](#)

Flere studier krever at du har tatt bestemte fag, hatt relevant praksis eller bestått opptaksprøver. Les mer om spesielle opptakskrav på www.samordnaopptak.no og sjekk hvilke krav som gjelder for studiet du skal søke.

Matematikk X har 3 timer per uke, musikkfagene er på 5 timer til sammen over Vg2 og Vg3, men med ca halvparten av timene på hvert år, og resten av fagene har 5 t per uke.

fag	lokal betegnelse	fagplannavn		utfyllende opplysninger
biologi	BI1	biologi 1	REA3001	fagene kan tas uavhengig av hverandre
	BI2	biologi 2	REA3002	
engelsk	ENI	internasjonal engelsk	SPR3008 SPR3009	
	ENS	samfunnsfaglig engelsk	SPR3010 SPR3011	bygger på ENI
entreprenørskap og bedriftsutvikling	EB1	entreprenørskap og bedriftsutvikling 1	SAM3028	fagene kan tas uavhengig av hverandre
	EB2	entreprenørskap og bedriftsutvikling 2	SAM3029	
fysikk	FY1	fysikk 1	REA3004	
	FY2	fysikk 2	REA3005	bygger på FY1
geofag	GF1	geofag 1	REA3008	fagene kan tas uavhengig av hverandre
	GF2	geofag 2	REA3009	
kjemi	KJ1	kjemi 1	REA3011	
	KJ2	kjemi 2	REA3012	bygger på KJ1
idrettsfag	BID1	breddeidrett 1	IDR3004	
	BID2	breddeidrett 2	IDR3005	bygger på BID1
	BID3	breddeidrett 3	IDR3006	bygger på BID2
	TID1	toppidrett 1	IDR3001	
	TID2	toppidrett 2	IDR3002	bygger på TID1
	TID3	toppidrett 3	IDR3003	bygger på TID2
markedsføring og ledelse	ML1	markedsføring og ledelse 1	SAM3005	
	ML2	markedsføring og ledelse 2	SAM3006	bygger på ML1
matematikk	R1	matematikk R1	REA3022	bygger på 1T
	R2	matematikk R2	REA3024	bygger på R1
	S1	matematikk S1	REA3026	bygger på 1P eller 1T
	S2	matematikk S2	REA3028	bygger på S1
	2P	matematikk 2P	MAT1015	bygger på 1P eller 1T
	Max	Matematikk X		
medie- og informasjonskunnskap	MI1	medie- og informasjonskunnskap 1	SAM3008	
	MI2	medie- og informasjonskunnskap 2	SAM3009	bygger på MI1
musikal	2SC, 3SC	scenografi og kostyme ¹	FOR3002	ett av fagene kan velges, men faget må velges i både Vg2 og Vg3
	2TE, 3TE	teaterensemble ²	MDD3005	
	2MU, 3MU	musikk ²	MDD3004	
politikk, individ og samfunn	PM	politikk og menneskerettigheter	SAM3020	fagene kan tas uavhengig av hverandre
	GES	samfunnsgeografi	SAM3018	
	SO	sosiologi og sosialantropologi	SAM3019	
psykologi	PS1	psykologi 1	SAM3037	fagene kan tas uavhengig av hverandre
	PS2	psykologi 2	SAM3038	
rettslære	RL1	rettslære 1	SAM3022	fagene kan tas uavhengig av hverandre
	RL2	rettslære 2	SAM3023	
Teknologi og forskningslære	TOF1	teknologi og forskningslære 1	REA3018	fagene kan tas uavhengig av hverandre
	TOF2	teknologi og forskningslære 2	REA3019	

STFK Nettskole tilbyr Fysikk 2, Spansk III, Fransk III og Tysk III og Informasjonsteknologi 2 (IT 2) som nettbaserte kurs. Se mer info på STFK sine hjemmesider